

Viktor Kudriašov, kunigas, Ignalinos parapijos vikaras

1. Pavardė rodo Jūsų rusišką kilmę. Rusai – stačiatikiai arba sentikiai. Kodėl pasirinkote katalikybę?

Taip, esu rusas, tačiau man yra svarbi Lietuva, nes čia gimiau, užaugau ir noriu čia gyventi. Tikėti į Dievą pradėjau palaipsniui. Nuo mažens mačiau ir sunkumuose patyriau, kad tikintys žmonės yra geri, atviri ir atleidžiantys. Užaugau Vilniaus rajone, katalikiškoje aplinkoje. Čia gyvenantys lenkai beveik visi yra katalikai, jų gyvo tikėjimo dėka patyriau Dievo buvimą ir meilę. Čia sutikau daug katalikų kunigų, kurių asmenybės mane ugdė doros prasme. Mane labai sužavėjo šventųjų, ypač Švč. Mergelės Marijos, Šv. Apaštalo Pauliaus ir Šv. Jono Pauliaus II gyvenimo pavyzdžiai. Dar vaikystėje pajutau stiprų potraukį bažnyčiai. Tik paskui supratau, dėl ko. Man pasirodė, kad bažnyčia teigia tokias tiesas, kuriomis aš norėjau tikėti. Ir kad čia svarbus kiekvienas žmogus. Geroji naujiena čia skelbiama visiems, dideliems ir mažiems, ir tai kažkaip paslaptinai žmogų stiprina. O kodėl katalikybė? Iš tiesų tėvo giminė – Lietuvos rusai sentikiai, motina kilusi iš Gruzijos, tai ji - stačiatikė.. Bet man nebuvo draudžiama eiti į katalikų bažnyčią, būti pakrikštytam. Sovietų laikais mano tėvas dirbo kolūkyje ir galėjo apsigyventi erdviame name, bet pasirinko tik 40 kvadratinį metrų namelį, nes šis buvo šalia bažnyčios. Taigi gyvenimas netoli maldos namų, tikinčiųjų liudijimai ir katalikiška aplinka nulėmė mano pasirinkimą – tapti katalikų kunigu. Didžiuojuosi tuo ir žinau, kad rusų ir lenkų kultūra man padeda geriau pažinti ir vertinti lietuvių kultūrą ir žmones.

2. Kokia buvo Jūsų vaikystė? Ar joje jau buvo ženklų, kad pasirinksite dvasininko kelią?

Mano vaikystė buvo graži ir nerūpestinga. Augau gražios gamtos apsupty: netoli miškelis, tvenkinys ir du ežerai. Tėvai turėjo darbus, gerai sutardavome su kaimynais. Bet tėvas kažkodėl pradėjo gerti, netrukus nuo to ir mirė. Ši netektis mane sukrėtė ir pastūmėjo doros keliu.

Esu ragavęs alkoholio, bet pasiryžau neiti tėvo keliu, todėl išvengiau dabar taip dažnų priklausomybių nuo alkoholio, nikotino, narkotikų. Dramatiškai prasidėjusi mano paauglystė nuvedė mane į bažnyčią pas tikinčius draugus, kunigus ir vienuolius. Dar vaikystėje atsiradęs smalsumas, kodėl žmonės eina į bažnyčią, ten meldžiasi, mane pakreipė į maldos kelią. Labai patiko bažnyčios choro atliekamos giesmės, todėl kas sekmadienį dalyvaudavau Šv. Mišių aukoje. Kažkokia ramybė apimdavo, norėdavosi daryti ką nors gera. Patikdavo tikybos pamokos, gal dėl to, kad turėjau geras mokytojas, dažniausiai vienuoles. Pradinių klasių mokytoja sakė, kad dažnai sakydavausi, kad kunigu noriu būti. Tą vėliau patvirtino ir lietuvių kalbos mokytoja, remdamasi mano rašiniais, kuriuose buvo minčių apie kunigystę. Aš pats to neprisimenu. Tiesiog tikinčių žmonių aplinka man padėjo tapti doru žmogumi. Beje, daug metų buvau bažnyčios patarnautoju (klapčiuku), vienu metu neoficialiai buvau net zakristijonu. Manau, tokia gyvenimo patirtis mane paruošė priimti Kunigystės dovaną.

3. Kas labiausiai pastūmėjo į kunigystę?

Vieną vasaros dieną netikėtai susipažinau su kunigu, neseniai atvažiavusiu dirbti į mūsų parapiją. Jis paprašė, kad atneščiau druskos jo vedamai sriubai. Atnešiau. Tada kunigas pakvietė mane patarnauti bažnyčioje, o paskui mane ir mano sesę pakrikštijo. Šis kunigas darė didelį įspūdį man ir mano draugams. Tai buvo gerumo ir tikėjimo pavyzdys. Toks atviras, linksmas žmogus, teisingas ir bažnyčioje, ir gyvenime. Po kelerių metų su juo vėl susitikau parengiamajame kurse, kuris trunka metus, prieš stojant į kunigų seminariją. Jis ir čia buvo geras vadovas. Manau, tokio kunigo pavyzdžio reikėtų ir Ignalinos rajono parapijose. Vaikai, jaunimas ir visi žmonės kunigo neturėtų bijoti, neturėtų ir jo aukštinti kaip angelo. Geras kunigas vertas pagarbos ne dėl jo asmeninių savybių, bet dėl Jėzaus Kristaus dieviškojo asmens. Tada dar labiau susižavėjau kunigyste. Mano pasirinkimą sustiprino vaikų ir jaunimo rekolekcijos maldos ir poilsio stovyklose Lietuvoje ir Lenkijoje.

4. Kokie įspūdžiai iš studijų kunigų seminarijoje?

Į kunigų seminariją įstojau po vidurinės mokyklos baigimo. Iš pradžių buvo sunku priprasti prie naujos aplinkos ir kitokio gyvenimo būdo. Ilgainiui apsipratau, jau man tapo įdomu ir po atostogų grįždavau į seminariją kaip į gimtuosius namus. Augau čia bendražmogiškai, mokiausi melstis pats ir kitus kviesti maldai. Turėjau daug progų būti ir melstis su žmonėmis parapijose ir, aišku, daug studijavau. Man labiausiai patiko praktiniai studijų dalykai. Galiu drąsiai pasakyti, kad seminarija nėra vien tik studijų vieta. Čia ruošiamės kunigystei ir kartu bręstame kaip laisvos asmenybės. Džiaugiuosi, kad parengiamojo kurso metai, prieš stojant į seminariją, padeda jaunam vyrui atidžiau pažvelgti į save, savo pašaukimą, krikščioniškąjį tikėjimą ir buvimo šiame pasaulyje prasmę.

5. Ar esate tarnavęs armijoje: sovietinėje / Lietuvos?

Jokioje armijoje netarnavau, bet Lietuvos kariuomenės šauktiniu dar buvau. Prisimenu, kai dvi savaites pavėlavau į karo prievolės punktą Vilniuje, pareigūnas rėkė ir gąsdino, kad uždarys mane parai į kalėjimą. Tačiau kai pamatė pažymą iš kunigų seminarijos, sušvelnėjo ir domėjosi, kodėl pasirinkau kunigo kelią. Nenorėčiau tarnauti sovietinėje armijoje, nes sutikau daug vyrų, ten tarnavusių. Jiems buvo pašlijusi psichika, jie prarado tikėjimą. Toje armijoje buvo skleidžiamas ateizmas, paremtas klaidinga marksistinė ideologija. Mano „armija“ buvo vieneri parengiamojo kurso stojant į seminariją metai. Išgyvenau labai prasmingą laiką: daug meldžiausi, dirbau fizinį darbą, savanoriauau socialinėje srityje.

6. Kas Jus džiugina mūsų realybėje? Kas liūdina?

Džiaugtis tikrai turiu dėl ko. Visų pirma, kad daug žmonių ieško Dievo ir tiesos. Smagu, kad Ignalina – nuostabios gamtos erdvėje, o tai suteikia čia gyvenantiems žmonėms sveikatos, geros nuotaikos ir noro kurti grožį. Prasminga, kad Ignalinos krašte vyksta aktyvus kultūrinis ir sportinis gyvenimas. Džiugina, kad dar yra vaikų, aktyvaus jaunimo, jaunų šeimų. Maloniai stebina tai, kad žmonės, nors ir neturėdami darbo, kantrūs, neprotestuoja ir myli savo kraštą, stengiasi nekeikti aplinkybių, valdžios, pasaulio. Dirbdami ir mokydami Lietuvoje, sugeba išgyventi.

Ignalina – Lietuvos dalis, todėl ir čia stiprėja dėmesys materialiams dalykams. Nemokama džiaugtis dvasine pilnatve, kuri dažniausiai atsiranda iš bendravimo su Dievu ir kitais. Kartais žmonės pritrūksta atvirumo, tikėjimo ir pasitikėjimo. Jauni išvažiuoja gyventi į didmiesčius ar užsienį. Tėvai dažnai palieka savo vaikus giminėms. Darnios šeimos nenori turėti daugiau vaikų, o nedarnios vaikų turi daug, bet nenori jų ugdyti, atiduodami juos valstybės ar Bažnyčios globai. O juk vaikai ir jaunimas yra mūsų tėvynės ateitis ir džiaugsmas.

Deja, iš čia esama prasigėrusių ar kitaip degradavusių. Dėl to skauda širdį, bet žinau ir suprantu, kad ir aš pats turiu maldoje prašyti Dievo pagalbos bei ieškoti tokių veiklos formų, kurios šį dvasinį skurdą sumažintų.

7. Kaip žiūrite į šiuolaikines žmogaus vertinimo tendencijas: individualumą, daugelio švenčių, papročių komercializavimą, turto siekimą? Kuo šiuolaikinis žmogus skiriasi nuo sovietinio?

Sakyčiau, individualumas niekuomet negali būti vertybė, nes tai nėra pastovus gėris. Jis skirtas tik sau, bet ne visiems. Tokia tendencija skatina mus gyventi tik dėl savęs, siekti laimės tik sau ir atsiriboti nuo visų, mėgautis materialiniais patogumais. Dabar žiniasklaida žmogaus gyvenime turto siekimas daug laiko atima ir padidina žmogaus atskirtį nuo realaus gyvenimo ir žmonių. Stengtis pačiam gyventi kūrybingai yra gerai. Tačiau jei aš tarsi viską turiu – galiu užsidaryti pomėgių, tik savo draugų rate - ilgainiui pasijusiu nelaimingas. Paradoksalu, bet kuo mūsų namai didesni, kuo daugiau yra baldų, rūbų, technikos, tuo mažesnės šeimos. Turime daug patogumų, bet mažiau turime laiko. Ar tik turtingiausieji nėra vienišiausi, nes užsidarę už aukštų sienų ir tvorų? Tokia saviatskirtis stumia žmogų į depresiją ir net savižudybę... Neišvengiama mūsų dabartinio gyvenimo dalis – reklama, rodanti materialius dalykus, siūlanti juos įsigyti. Tai blizgučiai, apgaulingai viliojantys žmogų į žemiškąjį „rojų“. Išsigelbėti nuo šios apgaulės gali tik brandžios asmenybės, analizuojančios tikrovę, kritiškai mąstančios, norinčios gyventi dėl kitų. Jeigu tokių būtų dauguma, lengviau galėtume atsilaikyti prieš komerciją ir melą. Ypač tai aktualu moterims ir vaikams, kurie masiškai įtraukiami į „greito patenkinimo“ ir menkaverčių pramogų visuomenę.

Šiandieninis žmogus gali laisvai išpažinti tikėjimą, laisvai keliauti po pasaulį, turėti savo nuosavybę. Tai esminiai mūsų laikų žmogaus gyvenimo skirtumai nuo sovietinio, kuriame, tiesa, žmogus turėjo darbą, užtikrintą socialinį pragyvenimą, bet neturėjo religinės laisvės. Tada propaguotas ateizmas nuvedė žmogų į moralinę aklavietę, melą padarė normaliu dalyku, vagystės įteisino (nevogsi – negyvensi). Tėvai nedaug dėmesio galėjo skirti vaikams, nes buvo privaloma dirbti kokį nors valdišką darbą. Sovietmečiu buvo svarbus ginklavimasis, stipri armija, nes norėta pasirodyti pasauliui, kokia stipri Sovietų Sąjunga ir koks turtingas ir laimingas čia gyvenantis žmogus. Tačiau tai nebuvo tiesa. Tikėjimo klausimas buvo problema: kas dirbo ideologinį darbą, į bažnyčią eidavo bijodami. O kur yra baimė, ten nėra laisvės. Tačiau būti laisvam, nereikia – „daru ką noriu“. Šiandieninis žmogus laisve jau pradeda piktnaudžiauti.

8. Ar turite savo autoritetų? Kas jie?

Žemiški autoritetai man yra keli mokytojai, garbingi kunigai ir žmonės, kurie tiki Dievą ir nėra veidmainiai. Mano asmenybės ir kunigystės autoritetas yra Jėzus Kristus – tobulas pavyzdys, kaip prasmingai gyventi ir būti laimingam.

9. Kas Jūsų draugai?

Tai jaunystės draugai, keletas šeimų Vilniuje ir Vilniaus rajone, kunigai ir vienuoliai.

10. Kokie Jums pasirodė Ignalinos krašto tikintieji dvasine prasme? Gal kas nustebino?

Šio krašto tikintieji yra pamaldūs žmonės, gerbiantys kunigus ir Bažnyčią. Nuostabu, kad sovietinė ateistizacija nesunaikino tikėjimo. Gerbiu tokius žmones, kurie neatmetė Dievo dėl baimės ar žemiško patogumo. Mane maloniai nustebino keturių parapijų (Ignalinos, Palūšės, Vidiškių ir Kazitiškio) tikinčiųjų bendravimas. Tai yra man realus pavyzdys, kad žmonės jungia bendros šventės, išvykos. Džiugu, kad norima dar giliau pažinti krikščioniškąjį tikėjimą skaitomos religinio turinio knygos, išsakoma savo nuomonė. Mus, kunigus, stiprina žmonių noras praktikuoti Susitaikinimo sakramentą (išpažintį). Suprantama, jog tai yra Dievo gailestingumo ženklas šiandieniniam dažnai dvasiškai sužeistam žmogui. Gerai, kad daugelis sąmoningai meldžiasi, skaito Bibliją ir daro iš tikėjimo kylančius gerus darbus. Žinau, jog daugelis žmonių dirba Vilniuje, tad nueina pasimelsti į Aušros Vartų koplyčią ar kitas sostinės bažnyčias. Sergantys žmonės gali melstis netgi ligoninėse. Pavieniui ar su parapija dalyvauja Trakų, Šiluvos ar Aušros Vartų atlaiduose. Malonu, kad į mūsų kraštą užsuka ne tik turistai ar politikai, bet ir Bažnyčios ganytojai – vyskupai. Tuo būdu parodomas dvasinis ryšys ir dėmesys šiam kraštui.

Tiesa, esama tokių krikščionių, kurie pradeda pasiduoti Rytų dvasingumui (Krišnos sąjūdžiui), kuris neatitinka kiekvieno žmogaus mąstymo, kultūros bei prigimties. Retsykiais pasirodo ir Jehovos liudytojų, o šis mokymas iškreipia krikščionių tikėjimą. Dažnai žmonės susižavi religiniu sinkretizmu: būdami krikščionimis, vis dėlto tiki horoskopais, magija, burtais, laikosi pagoniškų prietarų ir tradicijų. Tada tampa sunkiau prisikviesti vaikus ir jaunimą melstis ir savanoriauti parapijoje, nes jiems įdomesni pasaulietiški dalykai. Tėvai irgi ne visuomet rodo deramą pavyzdį, nukreipdami savo vaikus tik į būrelius, sportą, išvykas. Pavargsta vaikai ir tada jau nieko nenori. Bažnyčią žmogus dažnai prisimena tik per didžiąsias šventes, kai meldžiasi už mirusius ar kai būna sunku. Tai nėra blogai, tik dėkokeime Dievui ir tada, kai mums sekasi. Kartais atrodo, kad Bažnyčia yra tarsi saugus kambarys, į kurį gali ateiti, kai tau sunku, liūdna ar nesiseka. Tai taip pat nėra blogai, tačiau būti Bažnyčios bendruomenėje yra svarbiau negu šalia Jos.

11. Kokia Jūsų nuomonė apie mūsų dienų jaunimą?

Džiaugiuosi, kad Ignalinoje yra puikaus jaunimo ir gražių jaunų šeimų. Matyt, dėl pigesnio pragyvenimo ir gero susisiektimo su sostine. Jaunimas yra geras, bet vis trūksta tėvų dėmesio ir tikėjimo pavyzdžio. O ten, kur neugdo tėvai, tą atlieka svetimi: televizija, internetas, reklama, sektos. Manau, kad čia ir mūsų, suaugusiųjų, kaltė: nesistengiame pažinti jauno žmogaus, nesidomime jo gyvenimu, per mažai bendraujame. O jie nori kurti, daryti gera, pažinti save ir tėvynę. Tačiau vis besikeičiantis ir skubantis gyvenimas kreipia jaunimą gyventi pasroviui, nesusimąstant apie gyvenimo prasmę. Naujajai kartai jau neužtenka vien teorinio tikėjimo žinių. Jiems reikia mistinio asmeninio tikėjimo ir susitikimo su Dievu. Jiems reikia prasmingo gyvenimo įgūdžių ir gero suaugusiųjų pavyzdžio.

12. Kokią ateitį numatote Ignalinos kraštui dvasine ir ekonomine prasme?

Dvasine prasme, kaip ir visur, žmonėms reikės apsispręsti: ar gyvenimas su tikėjimu ir malda ar be Dievo. Tai priklausys ir nuo Bažnyčios veiklos. Jeigu žmogus tikėjime atras gyvenimo džiaugsmo ir prasmės, jis ateis į maldos namus, savanoriaus, jausis bendruomenės žmogumi ir bus laimingas. Nebus blogai, jeigu žmogus į Dievą atsigręš tik prašydamas jo pagalbos. Gal tikinčių žmonių ir sumažės, bet likusieji ieškos gyvojo tikėjimo, nes mumyse visuose įrašytas Dievo troškimas.

Ekonomine prasme, manau, Ignalinos kraštas liks vasaros ir savaitgalių poilsia vieta, žmonės čia gyvens iš turizmo, sporto, miškininkystės, žuvininkystės, o Ignalinos miestas taps ateityje Lietuvos kurortu. Tada atsivers darbo rinka (paslaugų sritis), grįš į užsienį išvažiavę, nes ir ten jau darosi gyventi nesaldu. Puikus susisiektis su sostine padės žmonėms turėti darbą ir pritrauks turistų. Taigi ateitis Ignalinos kraštui yra.

13. Ar skaitote ką nors daugiau be teologinės literatūros?

Mokyklos laikais perskaičiau daug knygų. Man patinka istorinės, geografinės ir gyvenimiškos knygos. Nemėgstu fantastikos, manau, jos užtenka internete ir televizijoje. Dabar daugiau laiko praleidžiu prie kompiuterio, todėl skaitau mažiau. Žinoma, teologinė lektūra - mano kasdieninė duona: juk reikia ruošti pamokslams ir katechezei. Iš pasaulietinės literatūros dabar skaitau lenkų kalba Thomo Mayne Reid pasakojimą „Slėnis be išeities“. Ateityje planuoju dar kartą įsigilinti Antuano de Sent-Egziuperi tekstą „Mažasis princas“.

Ačiū už pokalbį.

Kalbino Irena Šaltienė